

Dialysekatheter

Het inbrengen van de katheter

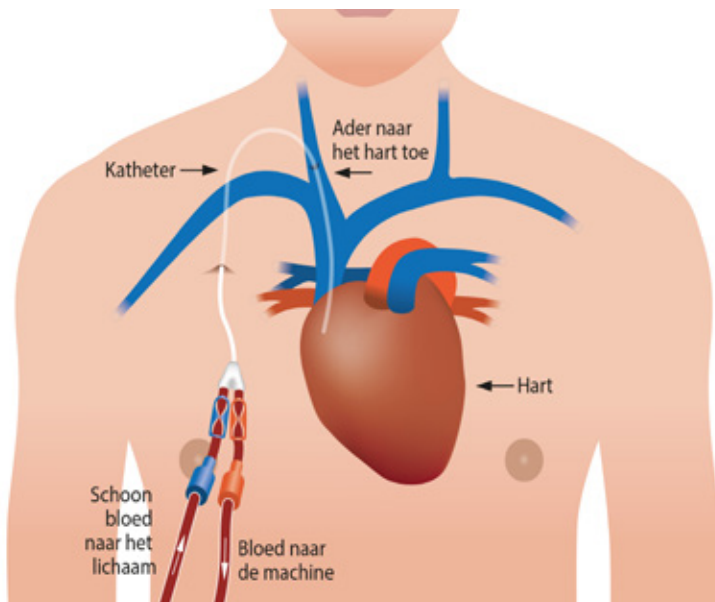
www.nwz.nl

Er wordt bij u een dialysekatheter ingebracht in de hals of lies. Dit kan een tijdelijke (ongetunnelde) of permanente (getunnelde) katheter zijn. In deze folder geven wij u uitleg over deze 2 soorten dialysekatheters en het inbrengen van de katheter. U komt hiervoor naar locatie Alkmaar van Noordwest Ziekenhuisgroep.

■ Wat is een dialysekatheter?

Een dialysekatheter is een kunststof slangetje van 15 tot 20 cm, die in een groot bloedvat wordt geplaatst. Meestal is dit in de hals. Direct na het plaatsen kan de katheter gebruikt worden voor de dialysebehandeling. Er zijn 2 soorten dialysekatheters:

- tijdelijke, ook wel ongetunnelde dialysekatheter: wordt tijdelijk gebruikt, omdat na verloop van tijd het risico van een infectie sterk toeneemt
- permanente, ook wel getunnelde dialysekatheter

Ligging en werking dialysekatheter.

■ **Waarom een dialysekatheter?**

Een dialysekatheter is nodig omdat u op korte termijn een dialysebehandeling krijgt of omdat uw shunt momenteel (nog) niet bruikbaar is.

■ **Tijdelijke of permanente dialysekatheter**

Tijdelijke dialysekatheter

Een tijdelijke (ongetunnelde) katheter wordt gebruikt als er:

- de mogelijkheid bestaat dat de nierfunctie nog kan herstellen
- een shunt is/wordt aangelegd en er ter overbrugging tot de shunt bruikbaar is een toegang tot de bloedbaan noodzakelijk is
- een acute dialysebehandeling nodig is

Voor- en nadelen

Een tijdelijke dialysekatheter kan in de liesader, de halsader of in de sleutelbeenader (hals) ingebracht worden.

Het voordeel van deze katheter is dat er geen operatie nodig is om de katheter in te brengen. De tijdelijke katheter wordt geplaatst op de dialyseafdeling door de nefroloog.

Wordt de katheter in de halsader of sleutelbeenader gebracht, dan wordt een röntgenfoto van de borstkas gemaakt om te controleren of de ligging van de katheter goed is.

Een hechtpleister of hechtingen houden de katheter op zijn plaats, zodat de katheter vastzit en niet meer kan verschuiven.

Nadeel van de tijdelijke katheter is, dat er gezocht moet worden naar een permanente toegang tot de bloedbaan.

Permanente katheter

Een permanente (getunnelde) katheter wordt gebruikt voor langere tijd. De katheter wordt ingebracht in de halsader of in de sleutelbeenader. Vanuit de hals wordt de katheter onder de huid geschoven en komt ongeveer 10 cm lager op de borst uit de huid tevoorschijn. Zo groeit de katheter vast en wordt de kans op infecties verkleind. Het vastgroeien gebeurt door een cuff: een stukje verdikking

van de katheter van een ander soort materiaal, waarmee de katheter in de huid kan vastgroeien. De permanente katheter wordt ingebracht op de operatiekamer door een vaatchirurg.

Na het inbrengen

Na het inbrengen bevindt zich een deel van de katheter buiten het lichaam. Aan dit deel zitten 2 uiteinden, ook wel de lumen genoemd:

- 1 lumen wordt gebruikt voor de aanvoer van bloed naar de dialysemachine met de kunstnier
- 1 lumen wordt gebruikt voor de terugvoer van bloed naar het lichaam

■ Verzorging van de katheter

Tijdens de dialyse

Elke dialysebehandeling wordt de insteekopening met chloorhexidine 0,5% in alcohol 70% gedesinfecteerd. Dit is nodig om infecties te voorkomen. Er wordt antibacteriële zalf op gedaan en afgeplakt met een pleister.

Na elke dialyse wordt de katheter opgevuld met een vloeistof, TauroLock™-Urokinase 25.000 of TauroLock™-Heparine 500. Dit om stolling van het bloed en bacteriegroei in de katheter te voorkomen.

Hoe verzorgt en controleert u de dialysekatheter?

De katheter heeft u nodig voor de dialysebehandeling. Via deze katheter worden de afvalstoffen en het teveel aan vocht uit uw lichaam verwijderd. Het is daarom erg belangrijk om ervoor te zorgen dat uw katheter goed blijft functioneren.

De plaats waar de katheter uw lichaam in gaat, de insteekplaats, kunt u vergelijken met een wondje. Persoonlijke hygiëne is erg belangrijk om te voorkomen dat er via het wondje bacteriën binnendringen in uw lichaam.

De katheter wordt afgesloten met dopjes, die 1 keer per week worden vervangen.

Optimale verzorging bij u thuis

De dialyseverpleegkundige verzorgt op de dialyseafdeling uw katheter. Maar u hebt zelf ook een belangrijke rol bij de verzorging:

- u mag alleen douchen als de katheter met een speciale plastic pleister is afgeplakt. U krijgt deze pleister van de dialyseverpleegkundige. Na het douchen kunt u deze pleister verwijderen. Verdere instructies krijgt u van de dialyse verpleegkundige
- wij verzoeken u te douchen voordat u naar het ziekenhuis gaat voor de dialysebehandeling. De dialyseverpleegkundige verschoont dan het (eventuele natte) verband en verzorgt de katheter
- zwemmen met een dialysekatheter is absoluut niet toegestaan

■ Wanneer moet u contact opnemen met de dialyseafdeling?

- de huid rond de insteekplaats rood, gezwollen en warmer aanvoelt dan normaal
- u koorts heeft of u zich niet lekker voelt zonder aanwijsbare reden
- er pus uit de katheter of de insteekplaats komt
- er bloed langs de insteekplaats naar buiten komt
- de insteekplaats erg pijnlijk is zonder dat er druk op wordt uitgeoefend
- de katheter beschadigd is, waardoor er bloed lekt
- een dopje van de katheter loslaat
- het kan gebeuren dat de katheter los laat (eruit gaat). Druk de insteekplaats direct dicht met bijvoorbeeld een schone handdoek gedurende minimaal 15 minuten. Bel (of laat bellen) met de dialyseafdeling en volg de instructies van de dialyseverpleegkundige op.

Als u twijfelt of ongerust bent schroom dan niet om contact op te nemen. Voorkomen is immers beter dan genezen!

■ Uw vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de medewerkers van de dialyseafdeling, locatie Alkmaar. Dat kan van maandag tot en met zaterdag van 08.00 tot 20.00 uur, telefoon 072 – 548 2855
Buiten deze tijden in het weekend kunt u het algemene ziekenhuisnummer bellen: 072 – 548 4444. U vraagt dan naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige.

■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie dialyse
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 314221

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl